

Christoph Wrembek SJ

Přítel Jidáš

Kam až sahá
Boží milosrdenství?

Několik autorových slov vysvětlení

Předložená kniha obsahuje víc, než by se předpokládalo. Už samotný podtitul by mohl udivit: „Ty, který neseš domů Jidáše, nes i mne.“*

Jidáše, syna zkázy, nést domů?

Máme snad v osobě Jidáše, o němž se v evangeliích krom dramatických událostí umučení mnoho nedozvíme, nalézt vrchol Ježíšova milujícího a zachraňujícího jednání?

Když vyjdeme ze ztvárnění jedné staré hlavice sloupu v katedrále ve Vézelay, pak vás, milí čtenáři, čeká mnohé: přímočará objasňující a často též dojímavější cesta různými zásadními příběhy Písma svatého, v nichž se jedná o ztracení, ale na konci vždy o záchranu. Mějte trpělivost a vydejte se na okružní cestu k duši evangelia, kterou je Ježíš sám; může se vám otevřít pokladnice víry, spirituality a uspořádání vašeho života.

---

* „Ty, který neseš domů Jidáše, nes i mne!“ je podtitul knihy v německém originálu [pozn. vyd.].

Dozvíte se poutavé příběhy o vzniku této sloupové hlavice; budete doprovázet Ježíše při setkání s ženou u Jakobovy studně a nově objevíte podobenství o třech ztracených – o ztraceném synovi, ztracené ovci a ztracené drachmě – a bude vám odhaleno, že v Ježíšově setkání s celníkem Zacheem a se shrbenou stařenou se skrývá něco mnohem víc, než jste si mysleli.

Všechna tato setkání a vyprávění lze číst ve vztahu k Jidášovi: ve všech prosvítá motiv záchrany – i toho nejztracenějšího ze všech –, neboť Stvořitel neopouští nikoho.

Záchrana a spása tedy i pro Jidáše? Na konci této knihy naleznete překvapivou odpověď, podivnou a zároveň obšťastňující, vytesanou do kamene jedinečné hlavice sloupu „Dobrého pastýře z Vézelay“, jež je viditelná očím a pociťovaná srdcem.

Leží v ní úžasná naděje. I my můžeme, jakkoli nepovedeně náš život probíhal, na konci říci: „Ty, který neseš domů Jidáše, nes i mne!“ A pokud tato slova nemohou přejít přes naše rty – On, Kristus, ponese domů i toho, kdo nemá slova. Každého. I mne.

Úvod

Už mnoho let budí moji pozornost jeden obraz, který propůjčuje ducha i mé pracovně, doprovází mé myšlení a pocity, mé teologické reflexe i mou osobní modlitbu. Z něho se jako z pramene napájí má láska; stále víc a víc. Tento obraz ukazuje hlavici sloupu z románského opatského kostela svaté Marie Magdalény ve Vézelay v Burgundsku. V levé části umělecky ztvárněné hlavici vidíme Jidáše, který se oběsil, a o kousek dál vpravo na pastýře, který nese na ramenou mrtvého Jidáše jako ztracenou ovci. Nazval jsem si tento obraz Dobrý pastýř z Vézelay.

Tato téměř 900 let stará hlavice sloupu si zaslouží daleko víc než jen letmý pohled, neboť v sobě nese celé Boží poselství o spáse a vykoupení. Vidíme podstatu a srdce křesťanské teologie vyjádřenou způsobem, jakým by to slova nedokázala říci krásněji, působivěji a dojemněji.

Uvědomme si, že minulá staletí neznala dalekohledy ani kamery a k vysoké hlavici sloupu jistě dohlédli jen málokterí. Kromě toho tam lze spatřit i jiné hlavice, které jsou

lépe osvětleny, a tak to, co neznámý kame-
ník vytvořil svými smysly, plnými toužebné
víry, a ukryl ve stínu, nemohli návštěvníci
spatřit; bylo to příliš vysoko a daleko.

V současnosti se tomuto údajně prostému
a ve skutečnosti neuvěřitelně výmluvnému
zobrazení naší víry dostává více pozornosti;
například zdobí miniatury nebo slouží jako
meditační obraz pro hledající. Objevily ho
i významné „hlavy“, avšak ve skutečnos-
ti mu neporozuměly. V mnoha průvodcích
uměleckými díly není zmiňováno. Zdá se,
že se v něm nenalézají nic zvláštního a jiné
z početných hlavic sloupů v bazilice svaté
Marie Magdalény se zdají mnohem zajíma-
vější, ačkoli jejich tematika a symbolické na-
rážky jsou těžko vysvětlitelné. Naproti tomu
se výpověď tohoto vyobrazení jeví jako zcela
jasná. Dobrý pastýř – tím je Ježíš, který sám
sebe tak nazval – odnáší domů Jidáše jako
ztracenou ovci. Zatímco většina scén ze slou-
pových hlavic se týká tematiky mytologie
nebo Starého zákona, zde se nepochybně jed-
ná o všeobecně známý příběh novozákonní:
Ježíš, Dobrý pastýř.

Ale jak neznámé a neobvyklé toto vyob-
razení ve skutečnosti je, poznáváme z jiného
obrazu zrádce Jidáše. Ten se nachází asi 90
km jihovýchodně od Vézelay v kostele sv.
Lazara v Autun, který byl zbudován přibliž-

Obsah

Několik autorových slov vysvětlení.	5
Úvod	7
Ježíš a rozvedená šestkrát znovu provdaná žena	17
V hádu aneb „jako kdyby vyběhl z ohně“	51
Ježíšova podobenství o třech ztracených.	79
Exkurz: Uspořádat vlastní život	101
Bůh daruje svou spásu	121
Přítel Jidáš	131
Tajemství Dobrého pastýře z Vézelay	153
DODATEK	161
Předmluva	163
Otázka, která trápí mnohé.	163
Co zbývá z lítosti a pokání.	165
Lidská svoboda	169
Je zatracení článkem víry?	177
„Peklo“ v Bibli?	181
Vykoupení pro všechny?	183
Syn propadlý záhubě?	187
„Za mnohé“ – „za všechny“?	191
Dobry pastyř z Vézelay	197

Christoph Wrembek SJ

Přítel Jidáš

Kam až sahá Boží milosrdenství?

Z německého originálu

Christoph Wrembek SJ

*Judas, der Freund. Du, der Judas trägst
nach Hause, trage auch mich*

Verlag Neue Stadt, Mníchov 2017

*(K)eine Chance für Judas? Wie barmherzig
wir Gott denken dürfen*

Verlag Neue Stadt, Mníchov 2019

přeložili Miloš Voplakal a Jiří Kratochvíl

Jazyková korektura Martina Lechová

Obálka Jozef Turlík s použitím fotografie

od Jeana-Clauda Gadreaua, Vézelay

Sazba Peter Blaho

Vydalo Vydavateľstvo Nové mesto, s. r. o.,
Cablkova 10, 821 04 Bratislava, v roku 2025
jako svoji 202. publikaci.

První vydání

208 stran

Z dodané sazby vytiskla tiskárna

FINIDR, s. r. o., Český Těšín

www.obchod.nm.sk

knihy@nm.sk

ISBN 978-80-8307-003-5